

buci, ac montis S. Joannis quiete haecenus possedisse videmini. Pasqua & usum sylvarum in toto territorio Castrensi, & Montis-nigri, pasqua & usum sylvarum & totam castellaturam ipsius Montis-nigri, & ultra muros adjacentem centum passus, sicut inde descendit ab utraque parte in rivum, & circuitu versus Aquilonem, ipsum praecipitium montis, & terram in territorio supradicti montis, quantum duo aratra sufficiunt laborare: Ecclesiam S. Benedicti, cum omnibus pertinentiis suis, & Ecclesiam S. Angeli de Meruleto cum cappellis & pertinentiis suis, quae omnia felicitis memoriae pater & praedecessor noster Eugenius Papa vobis in Ecclesiae vestrae dedicatione concessit, & Anastasius, & Hadrian. Rom. Pontifices suo privilegio roborarunt, vobis vestrisque successoribus nihilominus confirmamus. Concambium quoque, quod cum Verulano Episcopo, & Canonicis S. Erasmi, atque quondam Gregorio custode castelli, quod Castrum nominatur, rationabiliter fecistis, futuris temporibus inviolabiliter observari praecipimus. Statuimus praeterea, ut Monasterium vestrum, quod ad jus & proprietatem B. Petri pertinere dignoscitur, nulli ecclesiastica vel seculari personae, praeterquam Romano Pontifici, debeat subiacere. Ad haec advertentes statuimus, ut nulli Archiepiscopo, vel Episcopo liceat, praefatum Monasterium interdiceret, aut in vos asque auctoritate Romani Pontificis interdicti vel excommunicationis sententiam promulgare. Nihilominus etiam apostolica auctoritate prohibemus, ut nullus quamlibet Ecclesiam ad idem Monasterium pertinentem, quae populum non habet, interdicto subiacere audeat; quominus, si quis fratrum vestrorum ibidem ex devotione cantare voluerit, exclusis excommunicatis & interdictis, cantandi liberam habeat facultatem. Praeterea per decreti huius paginam duximus statuendum, ut fratres vestri in quocumque loco positi fuerint, ab omni seculari servitio, & actione, & ab omni gravamine mundanae oppressionis sint liberi & immunes. Sanè laborum vestrorum, quos propriis manibus aut sumptibus colitis, seu de nutrimentis animalium vestrorum, nullus a vobis decimas exigere praesumat. Paci quoque & tranquillitati vestrae paternae provisione providere volentes, auctoritate apostolica inhibemus, ne quis terminos ab eodem antecessore nostro circa Monasterium vestri ambitum insinuos, & 500. passis ab eo distantes, transgredi audeat: nec infra, furtum aut rapinam facere, hominem capere, vel aliquam violentiam exercere. Si autem fecerit, & secundo tertiove commonitus, satisfactionem congruam exhibere contempserit, tamquam sacrilegus judicetur, & d. strictionis ecclesiasticae animadversione plectatur. Christina vero, Oleum sanctum, consecrationes altarium, seu Basilicarum, ordinationes Monachorum, qui ad sacros ordines fuerint promovendi, a dioecetano suscipietis Episcopo, si quidem Catholicus fuerit, & ea gratis & absque pravitare aliqua vobis voluerit, exhibere; alioquin, liceat vobis Catholicum, quem malueritis, adire Antistitem, qui nimirum nostra fultus auctoritate, quod postulat, indulgeat. Neque illi Episcopo, aut Episcoporum ministro facultas sit, in cappellis ad praedictum Monasterium pertinentibus praeter competentem ei quartam decima-

Perpetua de-
sax libertate.

Dioecetano
verò Episco-
po subiecit in
spiritualibus;

rum, & oblationum partem injuste sibi alioquid vendicare. Obeunte vero te, nunc ejusdem loci Abbate, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia seu violentia praeponeatur, nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars consilii sanioris de suo vel de alieno Cisterciensis Ordinis, si oportuerit, collegio, secundum Deum, & B. Benedicti regulam elegerint; a Romano Pontifice consecrandum. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum &c. Amen.

Abbatemque
a solis Mon-
achis eligen-
dum decel-
rat.

Alexandripp.

& S. R. E.
Card. sub-
scriptione.

- EGO ALEXANDER Catholicae Ecclesiae Episcopus.
 - Ego Bernardus Portuensis & sanctae Rufinae Episcopus.
 - Ego Ubaldo Presb. Card. tit. S. Crucis in Hierusalem.
 - Ego Joannes SS. Joannis & Pauli Presb. Card. tit. Pammachii.
 - Ego Hildebrandus Basilicae duodecim Apost. Presb. Card.
 - Ego Joannes Presb. Card. tit. S. Anastasiae.
 - Ego Albertus Presb. Card. tit. S. Laurentii in Lucina.
 - Ego Guillelmus Presbyter Card. tit. S. Petri ad Vincula.
 - Ego Baso Presb. Cardinalis S. Pudencianae tit. Pastoris.
 - Ego Joannes Presbyter Cardinalis tituli sancti Marci.
 - Ego Theoditus Presb. Cardinalis S. Vitalis tit. Vestinae.
 - Ego Jacintus Diac. Card. S. Mariae in Cosmedin.
 - Ego Ardicio Diac. Card. S. Theodori.
 - Ego Cintius Diac. Card. sancti Adriani ss.
 - Ego Manfredus Diac. Card. S. Georgii ad Velum aureum.
 - Ego Ugo Diac. Card. S. Eustachii juxta templum Agrippae.
 - Ego Petrus Diac. Card. S. Mariae in Aquiro.
- Datum Vetulis per manum Gratiani sanctae R. E. Subdiaconi, & Notarii, VII. Id. Maii, Indict. III. Incar. Dominicae an. MCLXX. Pontificatus vero Domini Alexandri Papae III. an. 10 XI.

Dat. die 9.
Maii anno
Dom. 1170.
Pontif. an. XI.

XLVII.

Contra nonnullos abusus, ac potius nefanda scelera incestus, suffocationes proles, celebrationes Missae cum sicca faece vini, ac micis panis vino intinctis, ac Matrimonia sine sacerdotali benedictione facta.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, Upsellensi Archiepisc. & Suffraganeis ejus.

Ex Concil.
Syn. XII.
col. 134.

Vice beati Petri Apostolorum Principis, largiente Deo & Domino nostro, qui ait: Speculatorem te dedi domui Israel super gentes & regna, licet immeriti, in Apostolica Sedis specula constituti, Pontificalis officii debito pro universis compellimur sollicitudinem gerere; & antiquo hosti, qui tamquam fessillimus leo circuit, quarens, quem devoret, pastoralis providentia obviare, ne gregem Dominicum invadat, & diversis eum vitiorum moribus laceret. Inde

Quae cura
Pontificibus
in esse debeat
de exercit. Ec-
clesiis.
Luce. 3.

Inde est, quod vehementi cor nostrum doloris pulsatur stimulo, audito quod in partibus vestris in tantum libido crudelis & turpis excreverit, ut quaedam mulieres proli suae procurerent interitum, earumque corruptores tam horrendo & detestabili facinori non solum consentire, verum etiam persuadere praesumant: alii incestuosa conjunctione, plerique cum jumentis abominanda se pollutione commaculent. Quae quantum sint gravia, & Creatori nostro penitus inimica, ipsa sceleris atrocitas satis demonstrat, quam nec audientium aures sine ingenti possunt horrere percipere.

De matribus,
quae proli-
sue procre-
rant interi-
tum.

J. ann. XIX.

Incestus fe-
daque libido
a sacris re-
probata Ca-
nonibus.

Si enim, qui iustitiam in terram semine prolem volebat ex uxore incipere, percussus a Domino Testamenti veteris sermo innotuit; quae poena ferendus esse monstratur, qui natum proprium non abhorret occidere, & mavult, interire quam vivere? Cujus utique criminis poena illud etiam persuadentes vel consentientes involvi, beatus Augustinus ostendit, dicens: Se periculosè decipiunt, qui existimant, eos tantum homicidas existere, qui manibus hominem occidunt, & non potius eos, per quorum consilium & fraudem & exhortationem homines extinguuntur. Nam Judaei Dominum nequaquam propriis manibus interfecerunt, sicut scriptum est: Nobis non licet interficere quemquam; sed tamen illis mors Domini imputatur, quia ipsi eum lingua interfecerunt, dicentes: Crucifige, crucifige eum.

Incestum vero quantum sacri abhorreant Canones, Concilium Ilerdense demonstrat: Cum his, inquit, qui incestus se pollutione commaculant, quamdiu in ipso detestando & illicito carnis contubernio perseverant, nec sumere cibum ulli Christianorum, sicut Apostolus iussit, licebit. Porro scelus cum jumentis coeunium quanta sit animadversio plectendum, legislator Moyses declarat, cum etiam ipsa interfici animalia jubet, quae tali contaminata flagitio indignam refutant acti memoriam.

Quia igitur abhominabile horum excessuum praesumptionem severa satis distractione congruit insequi, praedictos propriae proles necatores, & tam ipsum facinus persuadentes quam consentientes, quoslibet parricidas: aut cum matre, filia, consobrina, vel nepte agentes, quamcum jumentis coeuntes, arctiori penitentiae jugo curetis compescere; & nisi senio confecti, vel corporis fuerint debilitate, seu egestate oppressi, eos ad Sedem Apostolicam compellatis venire, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli limina visitare: ut in sudore vultus sui, & viarum labore, superni Iudicis iram evadere, & ipsius misericordiam valeant invenire.

Poenae contra
oppressores
in somno li-
bros suos.

Ad haec, qui dormiendo, non voluntate sed casu filios suos oppressisse inveniuntur, triennio, si iidem filii fuerint baptizati: si vero absque sacro baptisate recesserint, quinquennio penitentiae disciplinae subjaceant. Sacerdotes, quos ab his studiosius praecavere convenit, officii sui perpetua executione priventur. Verum si qui parentum absentes fuerint, quando eorum filii suffocantur, aut si id sub aliena custodia contigerit, extra culpam erunt: si tamen eos non furiose, sed congruenti custodia ipsos se crediderint tradidisse.

Praeterea non sine cordis amaritudine quof Bull. Rom. Tom. II.

dam Sacerdotes contra apostolicas institutiones, cum sicca faece vini, vel cum micis panis vino intinctis, Missam celebrare audivimus; & fideles laicos non christiano more, absque sacerdotali benedictione & Missa, Matrimonium contrahere; unde saepe illicita contingit fieri conjugia, & inter legitimas personas divortium intervenire. Sanè cum omne crimen atque omne peccatum oblati Deo sacrificiis deleatur: quid de cetero pro delictorum expiatione Domino dabitur, quando in ipsa sacrificii oblatione erratur? Cum enim Magister veritatis Discipulis suis sacramentum commendaret nostrae salutis, non siccam faecem vini, non micas panis vino intinctas accepit; sed panem & calicem, & benedicens dedit Discipulis. Quia igitur secus agere, euangelicae & apostolice doctrinae contrarium, & consuetudini ecclesiasticae penitus est adversum, apostolica prohibemus auctoritate, ut cum sicca faece vini, vel cum micis panis vino intinctis, vel alio modo, quam Dominus instituit, nullus de cetero sacrificare attentet; sed secundum formam sacrosanctae Ecclesiae Romanae, quam vos in omnibus imitari oportet, solum panem, & vinum aqua mixtum in sacrificio Corporis & Sanguinis Christi offeratis.

De his, qui
cum sicca fae-
ce vini, &
micis panis
vino intinctis
missam faci-
unt.

Deque matri-
monium sine
Sacerdotali
benedictione
contrahenti-
bus.

Ceterum clandestina, & absque sacerdotali benedictione non debere contrahi conjugia, aut nisi inter legitimas personas, quae infra septimum gradum nulla consanguinitatis linea conjungantur; nec contracta, nisi canonice & consensu Episcopi, dissolvi, multorum SS. Patrum declarat auctoritas. Vos itaque muniti SS. Patrum sanctionibus, & ecclesiasticis institutis, haec, quae dicta sunt, diligenter servate, & aliis praecipite inviolabiliter observari dispensationis moderamine utentes, ut qui in quinto vel quarto gradu conjuncti sunt, eos non separetis, sed ne amplius taliter conjungantur, pontificali auctoritate & distractione prohibeatis. Datum Tuscul. V. Idus Septembris.

Dat. die 9.
Septemb. an.
no. Domini
1170. Pontif.
an. XI.

XLVIII.

Decretalis contra Simoniacam labem, aliaque contra disciplinam ecclesiasticam perpetrata.

Quae contra labem Simoniacam diserverit S. Leo PP. I. legere est superius in Constitutione ab eodem edita.

Alexander Papa, Upsellensi Archiepiscopo, & universis Suffraganeis ejus, tam in Sveticam quam in Gothia constitutis.

Ex Tom.
XII. Concil.
col. 128.

Exot. sum.

Constitutum a Domino, licet insufficientibus meritis, super gentes & regna, ex injuncta nobis administrationis officio debitoque compellimur, aciem nostrae considerationis ad universum commissi gregis corpus extendere, atque omnium fidelium corda institutionis apostolicae ac doctrinae salutaris imbre perfundere: ut sicut in omnem terram exivit sonus Apostolorum, & in fines orbis terrae verba eorum; ita quoque nos, qui eorum cathedra praesidemus, qui eis non invitè merito, non in operum sanctitate, sed in pastoralis cura & dignitate successimus, verbum

F f f 2 salutis

Abusus in Suetia ex Simonia & ecclesiastica disciplina in ebrietate exortit.

salutis, Evangelium Christiane atque Catholice veritatis annunciemus his, qui longe, & his qui propè, nomen apostolicum non inane neque nudum & in sola voce gerentes; sed in executione officii & veritate operis, in quantum nobis Deus dederit, adimplentes,

Audivimus enim, & audientes non potuimus non dolere, quod apud vos, tam in Suetia videlicet, quam in Gothia, ex nimia & perversa non libertate, sed abusione potius & insolentia laicorum, consuetudo pessima & detestabilis inolevit, ex qua etiam multa illicita provenerunt, & mala non solum enormia, verum etiam intolerabilia pullularunt. Ipsi enim, vobis inconsultis, sicut dicitur, aut contemptis, concedunt & conferunt ecclesias, quibus volunt omnia simoniacè, sive per pecuniam, sive per privatam gratiam, vel odium agentes.

Ex hoc autem multa dicuntur tam ipso actu quam exemplo nociva & perniciofa contingere. Quilibet enim & undecumque sacerdos adveniens, licet ordinationis suae nullum habeat testimonium, solo mandato seu nutu etiam laicorum, divina in salutis eorum suaeque periculum celebrare praesumit. Unde nonnunquam evenit, ut Monachi fugitivi, vel homicidae, seu quibuslibet iretiti & notati sceleribus, aut in gradum sacerdotii non promoti, sacerdotio fungi nefaria nimis & damnabili praesumptione non metuunt. Quilibet verò, vel omnino carens Ecclesia, vel panperem habens, & ambiens ditiores, potentioribus de Parochia data vel promissa pecunia, alium non erubescit tam impudenter quam illicitè supplantare.

Accedit ad haec, quod Clerici, sive ipsi adversus laicos, sive laici adversus eos litigantes, experiri voluerint laicorum iudicia subire; & secundum ipsorum instituta sive leges agere vel defendere se coguntur. Nec solum inferioris ordinis Clerici talibus injuriis fatigantur; verum etiam vos ipsi, si iustitiae rigorem zelo Dei succensit aliquando exercetis, aliquam contra vos causam inobedientis gregis invidia machinante, vel ad igniti ferri examen, vel ad aliquod aequè prohibitum & execrabile iudicium provocamini: nulla canonibus, qui id prohibent, seu Pontificali dignitati exhibita reverentia, vel honore. Ad augmentum verò summamque malorum, Clerici passim in eodem regno impune ceduntur, quandoque etiam occiduntur. Et quidem gravia sunt ista, nec professionis opera Christiane; sed inimici potius zizania reputanda.

Ad quae radicitus evellenda, & de medio vestrum penitus extirpanda, tanto acrius vos decet & oportet insurgere, quanto magis desides Praelatos negligentisque respiciunt vitia subditorum; & eorum culpe crimen adscribitur, quod ab his, quibus praesident, & pro quibus etiam reddituri sunt in extremo examine rationem, tam frequenter, quam licenter & impunè committitur; maxime cum per Prophetam dicatur: Clama, ne cesses, annuncia populo meo scelera eorum; & alibi: Nisi annunciaris iniquo iniquitatem suam, sanguinem eius de manu tua requiram; & in sacris Canonibus, quos prudentiam vestram ignorare non expedit, scriptum legatur: Negligere, cum possis, perturbare, perverfos, nihil est aliud quam fovere; nec caret scrupulo societatis occulte, qui mani-

Munus Episcoporum esse huiusmodi mala impedire.

Isai. LVIII.

Exeb. III.

festo facinori desinit obviare. Ex eo autem, quod peccata ex nimia & longava licentia in consuetudinem jam venerunt, cum sit iuxta quemdam Philosophum infelicitas consummata; & vix videatur locus esse remedio, ubi, quae fuerunt vitia, mores sunt; & iuxta Evangelium, qui mortuus fuerit in peccato, jam socteat; multo majori opus est ad suscitandum cum Domino mortuum, non sine lacrymis & compassionem conamini, ne desperentur, sicut quadriduanus in monumento, quibus potest invocato Dei nomine cum ipsius adjutorio subveniri.

Ut ergo etiam in his glorificetur Deus, & sapientia honorificetur a filiis suis, caritatem Moysi, pro populo Domino obsecrantis, zelum Phinees vindicantis, contritionem David orantis, misericordiam Jesu Christi super Hierusalem flentis, & pro Lazaro lacrymantis, assumite; & habentes secundum Apostolum scutum fidei, loriceam iustitiae, & galeam spem salutis, accingimini armaturâ Dei, & pugnate cum antiquo serpente, cum de obsessis per inhabitantia peccata a corporibus expellentes, & diripientes universa, in quibus habet fiduciam, eos, quos domum sibi facere nititur, cum gratiae caelestis auxilio a vitiorum fordibus emundantes: ut domus Dei, templum videlicet Domini sanctam, quod estis vos, dici ac fieri mereantur. Nec vos ullus terror ab officii pastoralis executione retardet, recolentes, & non tantum verbo, sed opere profitentes, quod Summus & Primus Pastor docuisse legitur & fecisse: Bonus, inquit, pastor animam suam ponit pro ovibus suis.

Et quoniam per errorem, & tam divini quam humani juris ignorantiam apud vos inolevisse videntur mala, quae diximus, & a laicis tamquam licita impunè hæctenus usurpata: sanctorum Patrum statutis tamquam armis utentes, ipsis inniti debetis, atque ea, & vos cum eis, his quae illicitè committuntur, opponere; ut ex eorum scientia & auctoritate dispereant, quae per abusionem nimiam & ignorantiam succreverunt. Sanè laicos Ecclesias vel ecclesiastica beneficia dignitatesque concedere, seu de ipsis ulla ratione disponere, sanctorum Patrum ad instar sacrilegii prohibent instituta. Clericos tamen, qui ab eis, vel per eos, dato pretio, sive gratis, Ecclesiam, vel investituram Ecclesiae seu ecclesiasticae dignitatis acceperint, praeter ordinis sui periculum, excommunicationis etiam poena condemnant.

Nam in Synodo Symmachi Papae statutum legitur: Non placuit laicum statuendi in Ecclesia aliquam habere facultatem, cui subsequendi manet necessitas, non auctoritas imperandi. Item: Laicis, quamvis religiosi, nulla de ecclesiasticis dignitatibus aliquid disponendi legitur attributa facultas. Item Calixtus Papa: Si quis Principum, inquit, vel aliorum, dispositionem seu donationem, sive possessionem ecclesiasticarum rerum sibi vendicaverit, ut sacrilegus iudicetur. Item: Paschalis: Nullus laicorum Ecclesiarum bona occupet, vel disponat; qui vero secus egerit, iuxta B. Alexandri capitulum ab Ecclesiae liminibus arceatur. Item Alexander: Per laicos nullo modo quilibet Clericus aut Presbyter retineat Ecclesiam, neque pretio neque gratis. Item Paschalis: Si quis Clericus, Abbas, vel Monachus per laicos Ecclesiam obtinuerit, secundum

Joan. X.

Poenae a SS. Patribus statuta contra laicos, beneficia Clericis dantes, & in Clericos ab eis per pecuniam, investituram &c. accipientes.

Synodi Rom. an. 505 sub Symmaco.

Callixti PP.

Paschalis I.

Alexandri

Paschalis II. decreta contra investituram huiusmodi.

Simoniae peccatum, quam grave.

Ei subiectum esse dantem simul & accipientem.

S. Gregorii Constitutio.

Joan. X.

Poenae a SS. Patribus statuta contra laicos, beneficia Clericis dantes, & in Clericos ab eis per pecuniam, investituram &c. accipientes.

S. Gregorius Simoniacè declaravit, beneficia Ecclesiae non solum poenitentia, sed qualibet obsequio, aut muneris specie obtinere.

Callixti PP.

Paschalis I.

Alexandri

Paschalis II. decreta contra investituram huiusmodi.

dum Apostolorum sacros Canones, & capitulum Antiocheni Concilii, excommunicationi subiacent. Idem Constitutiones sacrorum Canonum sequentes statuimus, ut quicumque Clericorum ab hac hora investituram Ecclesiae, vel ecclesiasticae dignitatis, de manu laici acceperit, & qui ei manum imposuerit, gradus sui periculo subiacent, & communione priventur. Et in hanc sententiam alia multa Canonum instituta, & sanctorum Patrum decreta conveniunt.

Ceterum Ecclesias vel ecclesiastica beneficia pretii seu cuiuscumque muneris intervenit conferre, simoniacè sapit procul dubio praevitatem. Porro Simoniae crimen, quam sit detestabile, quam horrendum, ipsa vos ejus infamis immanitas ignorare non sinit. Ex quo profecto tam dantem quam accipientem damnatio Simoniae, quam sacra Actuum Apostolorum lectio protestatur, involvit; ad cuius condemnationem cum plurima, praeter Apostolorum sanctionem, sanctorum Patrum rescripta manaverint, pauca credimus ex pluribus suffectura.

Inter quae primum sit illud B. Gregorii: Presbyter, inquit, si Ecclesiam per pecuniam obtinuerit, non solum Ecclesiam privetur, sed honore Sacerdotii spoliatur; quia altare, decimas, & Spiritum sanctum emere vel vendere, simoniacè hæresim esse, nullus fidelium ignorat. Idem alibi: Audivimus, dilectissimi, quod nos audire oportuit, sed audivisse profecto non libuit, quosdam scilicet sacrorum Ordinum esse professores, qui sub munerum datione vel acceptione Dei Ecclesias, vel earum sibi sacrificia usurpant; quod quidem scelus vos non jam dudum acriter correxisse miramur: Iustè enim uterque corripendus est, & sancte liminibus Ecclesiae summo vendus, & qui pro Ecclesiae ambitu munera largitur, & qui, ut Ecclesiam det, quicumque praesumit accipere: Iste quippe donum Dei emere, hic autem vendere praesumit. Sacrilegio quoque hoc facinus haud dispar dixerim, cum id, quod sponte & sacro deliberationis arbitrio gratis fieri debuit, sub pecunie passione causetur. Quare, fratres carissimi, quae taliter facta sunt, curiose respicite, insecta prohibete, vestrisque iustis resistentes, digno anathematis vinculo percutere non dubitate. Item: Si quis dator vel acceptor Dei Ecclesias vel ecclesiastica beneficia, quae quidam praebendas vocant, sub pecunia intervenit, sive dando emerit, sive accipiendo venderit, a Simonia non excluditur perditione.

Non solum autem pecunia, sed & qualibet obsequii aut muneris species in huiusmodi crimine aliter intercedit. Unde idem beatus Gregorius: Bene, inquit, cum virum iustum pro praebenda describeret, ait, beatus qui excutit manus suas ab omni munere. Non dixit solum a munere: sed ab omni munere. Quia aliud a manu, aliud a lingua. Munus ab obsequio est servitus indebitè impensa; munus a manu pecunia est; munus a lingua, favor. Qui ergo sacros ordines tribuit, tunc ab omni munere manus excutit, quando in divinis rebus, non solum pecuniam nullam, sed nec etiam humanam gratiam requirit.

Quod autem Sacerdos, aut quilibet clericus, aliunde adveniens vel ignotus, sine testimonio & literis saltem Episcopi sui in aliena Diocesi recipi aut ministrare non debeat; in

Chalcedonenſi legitur Concilio definitum per hæc verba: Extraneo clerico, vel lectori, extra suam civitatem sine literis commendatis proprii Episcopi, nusquam penitus liceat ministrare. Item in Concilio Chartaginensi: Clericus alienum, nisi concedente ejus Episcopo, nemo audeat retinere, vel promovere in Ecclesia sibi credita. Item beatus Augustinus in sermone quodam ad populum: Hortamur, inquit, Christianitatem vestram, ut iuxta sanctorum Canonum instituta, in Ecclesiis a vobis fundatis aliunde veniens Presbyter non suscipiatur, nisi a vestro fuerit Episcopo consecratus, aut ab eo per commendatitias literas suscipiatur.

Ad hoc, ne clerici ad secularia iudicia pertrahantur, & Rom. Imperatorum leges prohibent, quae tamquam canones, ubi Canonibus non obviant, sunt observandae; & sanctorum Patrum, ac praedecessorum nostrorum auctoritas interdicat. Scribit enim beatae memoriae Gelasius Papa, dicens: Nemo unquam Episcopum, aut reliquos clericos, apud Iudicem secularem accusare praesumat. Item Alexander omnibus orthodoxis: Relatum est ad hujus sanctae & Apostolicæ Sedis apicem, cui summarum dispositiones causarum, & omnium negotia Ecclesiarum ab ipso Domino tradita sunt, quasi ad Caput dicente: Tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam: quod quidam æmuli, ejusque sanctae Ecclesiae infidiatores, Sacerdotes Dei apud publicos Iudices accusare praesumant; cum magis Apostolus, Christianorum causas ad Ecclesias deferri, & ibidem terminari, praecipiat. Taliter pravaricantes pravaricaverunt in Deum suum, & non obediunt preceptis ejus.

Ferventis vero aquae, vel candentis ferri iudicium, sive duellum, quod monomachia dicitur, catholica Ecclesia contra Episcopum non admittit. Unde Stephanus Papa V. Ferri candentis, inquit, vel aquae ferventis examinatione confessionem extorqueri a quolibet, sacrum non censent Canones; & quod SS. Patrum documento sancitum non est, & superstitiosa adinventione non est praesumendum. Item Nicolaus Papa: Monomachiam in legem non assumimus, quam praecipit non fuisse reperimus; quam licet inesse quosdam legamus, sicut sanctum David & Goliath sacra prodit historia; nusquam tamen, ut pro lege teneatur, Divina sanxit auctoritas; cum hoc, & ejusmodi sectantes, Deum solummodo tentare videantur.

Praeterea illud adjiciendo mandamus, quantum populum, regimini & gubernationi vestrae commissum, decimas Ecclesiis fideliter & devote persolvere, sicut ab ipso Domino noscitur institutum, diligenter ac solcite moneatis; & si necesse fuerit, sub distractione anathematis compellatis, iuxta illud Malachiae prophetae in persona Domini loquentis: Inferte, inquit, omnem decimationem in horreum meum, ut sit cibus in domo mea.

Unde in Concilio Maguntienſi: Decimas Deo, & Sacerdotibus Dei dans, Abraham factis, Jacob promissis insinuat; & omnes sancti Sacerdotes commemorant. Item ex Concilio Rotomagensi: Omnes decimae terrae sive de frugibus, sive de pomis arborum, Domini sunt, & illi sanctificantur. Sed quia multi inveniuntur decimas dare nolentes, Statuimus, ut secundum Domini nostri praecipitum admoneantur semel, secundò, & tertio. Qui

Gelasii & Alexandri Pontificum decreta, ne clerici ad secularia iudicia pertrahantur.

Matth. XVI.

Monomachia sacris Canonibus contra.

De decimis a laicis Ecclesiae debitis.

Malach. IV.

Concilio Maguntini.

Et Rotomagensis super haec decreta.